

Силабус курсу

Екологічний менеджмент на підприємстві

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма «Економіка та управління бізнесом»

Рік навчання: III

Семестр: 6

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.с.-г.н., проф. Гайда Юрій Іванович

Контактна
інформація

haydshn@ua.fm , +380972283534

Опис дисципліни

Метою дисципліни є вивчення теоретичних положень менеджменту довкіллям підприємства, освоєння основних підходів до екологічно свідомого управління виробництвом та етапів побудови системи екологічного менеджменту для забезпечення сталого розвитку промисловості і суспільства.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основні положення менеджменту довкілля як нового типу екологічного управління;
- принципи екологічно свідомого управління підприємством;
- причинно-наслідкові зв'язки взаємодії промисловості з довкіллям;
- основні підходи до природоохоронної діяльності підприємства, які сприятимуть підвищенню еколого-економічної ефективності підприємства;
- основні інструменти та методи впровадження системи екологічного менеджменту, які допоможуть налагодити екологічно прийнятну діяльність та оптимізувати взаємодію із довкіллям.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- планувати впровадження систем екологічного менеджменту у відповідності до міжнародного стандарту ISO 14000;
- розробляти принципи і положення екологічної політики підприємства;
- визначати екологічні аспекти діяльності, продукції або послуги та аналізувати спричинені ними екологічні впливи;
- ідентифікувати суттєві екологічні аспекти;
- встановлювати екологічні цілі та відповідні екологічні завдання;
- оцінювати екологічну ефективність функціонування підприємства.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	1. Передумови та сутність екологічного менеджменту на підприємстві	Знати цілі і завдання екологічного менеджменту на підприємстві	Тести
4/2	2. Екологічний менеджмент: стандартизація, сертифікація	Знати стандарти екологічного менеджменту	Тести
2/1	3. Підприємство і довкілля	Уміти ідентифікувати екологічні ризики діяльності підприємств, установ і організацій	Тести, кейси
4/2	4. Природоохоронна діяльність промислових підприємств	Уміти формувати план природоохоронних заходів на підприємстві	Тести
4/2	5. Система екологічного менеджменту на підприємстві	Знати структуру системи екологічного менеджменту на підприємстві	Тести
4/2	6. Передумови впровадження, планування системи екологічного менеджменту на підприємстві	Уміти оцінювати передумови і здійснювати планування системи екологічного менеджменту на підприємстві	Тести
4/2	7. Впровадження, сертифікація і аудит системи екологічного менеджменту	Знати етапи впровадження, сертифікації і аудиту системи екологічного менеджменту на підприємстві	Тести, кейси
4/2	8. Особливості управління екологічними інвестиційними проектами на підприємстві	Уміти здійснювати аналіз екологічних інвестиційних проектів на підприємстві	Тести

Літературні джерела

1. Білявська Ю. В., Мінаков О. В. Формування екологічного менеджменту на підприємстві //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». 2020. №. 37. С. 24-28.
2. Гулик Т. В., Гулик В. А., Сандул О. В. Планування та розроблення системи екологічного менеджменту на підприємстві //Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2019. №. 24, Вип. 4. С. 104-111.

3. Гуренко І. В., Дейнега М. С. Екологічний менеджмент на підприємстві. Національний технічний університет" Харківський політехнічний інститут", 2019.

4. Лесь А. В., Ращенко А. В., Фітисов А. М. Ефективність системи екологічного менеджменту на підприємствах лісопромислового комплексу //Агросвіт. 2020. №. 19-20. С. 69-74.

5. Минич Ю., Суржик Ю. Впровадження екологічного менеджменту на підприємствах //Молодий вчений. 2021. №. 9 (97). С. 57-60.

6. Хом'як О. А. и др. Екологічний менеджмент і аудит підприємств аграрного сектору: навчальний посібник. БНАУ, 2019. 88 с.

7. Anderson D.A. Environmental Economics and Natural Resource Management. Fifth edition. Routledge. 2019. 428 p.

8. Atencio G. Integrated Management System (ISO 45001, 14001 and 9001): a practical case study for occupational health and safety, environmental protection and quality. 2021.

9. Dathe T. at al. Corporate Social Responsibility (CSR), Sustainability ana Environmental Social Governance (ESG): Approaches to Ethical Management (Management for Professionals). 2022. 351 p.

10. Regulation (EC) No 1221/2009 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS), repealing Regulation (EC) No 761/2001 and Commission Decisions 2001/681/EC and 2006/193/EC

11. Dharkar K. at al. ISO 14001:2015. Environment management system: pictorial pocket book. 2019.

12. Will M. An Operations Guide to Safety and Environmental Management System (SEMS). 2019.

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом при оцінюванні. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Основи статистичного бізнес-аналізу» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
1. Усне опитування під час заняття, розв'язування ситуаційних вправ (<i>теми 1-4 по 6 балів</i>) – 24 балів 2. Самостійна робота – 16 балів 3. Письмова робота (20 тестів по 2 бали, задача на 20 балів) – 60 балів	1. Усне опитування під час заняття, розв'язування ситуаційних вправ (<i>теми 5-8 по 4 бали</i>) – 16 балів 2. Самостійна робота – 24 бали 3. Письмова робота (20 тестів по 2 бали, задача на 20 балів) – 60 балів	1. Виконання завдань під час тренінгу – 10 балів 2. Підготовка змістової частини КППЗ – 60 балів 3. Захист КППЗ – 30 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом